

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/223/2022
Identifikačné číslo spisu: 2313218112
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:2313218112.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcov 1/ D. U., narodeného XX. D. XXXX, D. Q. T. XX, 2/ H. U., narodenej XX. G. XXXX, D. Q. T. XX, zastúpených advokátom JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, Šaľa, Jarmočná 2264/3, proti žalovanej J. D., narodenej XX. G. XXXX, D. Q. T. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Haládkom, Galanta, Clementisove sady 1616, o uloženie povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26C/189/2013, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 06. júla 2022 sp. zn. 23Co/98/2019 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 04. marca 2019 č. k. 26C/189/2013-283 žalobu žalobcov zamietol (prvý výrok), priznal žalovanej 100 % náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia (druhý výrok) a priznal štátu 100 % náhrady trov konania (tretí výrok).

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané vo vzťahu k časti žalobného petitu I (žalovaná je povinná zdržať sa neoprávnených zásahov na pozemok žalobcov v prvom a druhom rade a za týmto účelom odstrániť oplotenie a stavbu nachádzajúce sa na pozemku parcely registra C č. 484/3 o výmere 172 m² katastrálne územie D. Q. T., okres Š. zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedenom na Okresnom úrade Šaľa, katastrálnom odbore, ktoré presahujú hranice nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov v prvom a druhom rade, a to pozemok parcely registra C č. 484/4 o výmere 379 m², druh pozemku - záhrady a pozemok registra C č. 484/1 výmere 426 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria nachádzajúce sa v k. ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., zapísané na liste vlastníctva č. XXX, ktorý je vedený na Okresnom úrade Šaľa, katastrálnom odbore), že vzhľadom na nespochybný záver znaleckého dokazovania, znalecký posudok č. 4/2008, že celková výmera stavby bez špecifického označenia (prístavby) je 42 m² uvedená stavba zasahuje do parcely č.

484/4 registra C o výmere 0,44 m² a do parcely číslo 484/1 o výmere 0,01 m², spolu o výmere 0,45 m². Presah strechy stavby do parcely č. 484/4 má výmeru 4 m² a presah strechy stavby do parcely č. 484/1 má výmeru 2 m², spolu vo výmere 6 m². Komín z vykurovacieho telesa vo vlastníctve žalovanej zasahuje do parcely registra C č. 484/1 výmere 0,02 m². Kmeň stromu sa nachádza na parcele č. 484/2 vo vlastníctve žalovanej. Podľa názoru súdu sa javí s ohľadom na preukázaný presah stavby, čo sa týka jeho miery ako aj s prihliadnutím na nespochybnené tvrdenie žalovanej o tom, že vec sa rieši medzi stranami sporu formou zriadenia vecného bremena za odplatu (teda nie formou odstránenia) žiadaný žalobný petit za nevhodné riešenie sporu. Stotožnil sa s tým, že vhodným riešením by bolo neodstránenie stavby (vzhlľadom na rozsah presahu), ale zriadenie vecného bremena za primeranú odplatu, čo však žalobcovia žalobou v jej konečnom znení nežiadali, trvali na odstránení stavby, na základe čoho mal súd za to, že zriadenie vecného bremena by bolo prekročením žalobného petitu, pričom žalobným petitom je súd pri rozhodnutí kvalitatívne aj kvantitatívne limitovaný. Vzhlľadom na uvedenú skutočnosť žalobu v danej časti zamietol.

1.2. Vo vzťahu k druhej časti žalobného petitu (II. žalovaná je povinná zdržať sa odvádzania dažďovej vody a snehu zo svojej nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š. - stavba so súpisným číslom XX - rodinný dom, postavená na parcele registra C č. 484/3 o výmere 172 m² - zastavané plochy a nádvorcia, zapísané na liste vlastníctva č. XXX, ktorý je evidovaný na Okresnom úrade Šaľa, katastrálnom odbore, na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov v prvom a druhom rade nachádzajúcej sa v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., a to pozemok parcely registra C č. 484/1, druh pozemku - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 426 m² a pozemok parcely registra C č. 484/4, druh pozemku - záhrady o výmere 379 m² zapísané na liste vlastníctva č. XXX, ktorý je evidovaný na Okresnom úrade Šaľa, katastrálnom odbore) mal súd z vykonaného dokazovania, to najmä z miestnej ohliadky priebehu konania vykonaný 2-krát, vždy v zimnom mesiaci, dôvodnosť tohto žalobného nároku za nepreukázanú, teda mal za to, že žalobcovia v danej časti neunesli dôkazné bremeno, ktoré spočívalo v procesnej povinnosti preukázať zatekanie dažďovej vody na pozemok žalobcov nad mieru primeranú pomerom. V čase realizácie miestnej ohliadky (ako to vyplýva najmä z fotodokumentácie z tam vyhotovenej) siete aktuálne nepršalo, ale išlo o zimné obdobie s nižšou mierou vlhkosti, pričom žiadne výrazné podmočenie pozemkov nebolo konštatované. Konštatoval, že ako v prednej tak i v zadnej časti nehnuteľnosti žalovanej je umiestnený dažďový odkvap, a teda odvádzanie dažďovej vody je technickým spôsobom zabezpečené. Videoprojekciou sa žalobcovia snažili preukázať, že v dažďivejšom období uvedené zabezpečenie odvodu dažďovej vody nepostačuje, v čoho dôsledku je dažďová voda odvádzaná na pozemok žalobcov v neprimeranej miere. Súd mal za to, že ide o subjektívne konštatovanie žalobcov, ktoré uvedené tvrdenie v konaní relevantným spôsobom nepreukázali, nakoľko by išlo o technický nedostatok, ktorý by bolo možné preukázať minimálne odborným znaleckým vyjadrením, ktoré vyjadrenia však v konaní nepredložili, ani vykonanie takéhoto dokazovania nenavrhl, pričom vzhlľadom na zásadu kontradiktórnosti konania súd predmetné dokazovanie z vlastnej iniciatívy nevykonal. Vzhlľadom na uvedené t. j., že v konaní bolo preukázané, že žalovaná má odtoky na odvod dažďovej vody osadené pozdĺž svojej nehnuteľnosti aj v prednej aj v zadnej časti nehnuteľnosti, pričom naopak nebolo v konaní preukázané, že by uvedené zabezpečenie nezodpovedalo technickým predpisom a v dôsledku toho by dažďovou vodou žalovaná nad mieru primeranú pomerom obťažovala žalobcov vo výkone ich vlastníckeho práva, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol aj v tejto časti.

1.3. V tretej časti žalobného petitu (III. žalovaná je povinná zdržať sa rušenia žalobcov 1/ a 2/ vníkaním chovaných psov z nehnuteľností vo vlastníctve žalovanej nachádzajúcej sa v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX evidovaným Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom, a to: pozemok parcely registra C 484/2 o výmere 444 m², druh pozemku - záhrady, pozemok parcely č. 484/3 o výmere 172 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorcia, parcela č. 484/7 o výmere 418 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorcia, parcela č. 484/8 o výmere 31 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorcia, stavba súpisné číslo XX - rodinný dom, ležiaca na parcele č. 484/3 a stavba - garáž na parcele č. 484/8 na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/ nachádzajúcej sa v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., a to pozemok parcely registra C č. 484/1 o výmere 426 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvorcia, parcelné č. 484/4 o výmere 379 m², druh pozemku - záhrady, parcelné č. 484/5 o výmere 103 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorcia, parcelné č. 484/6 o výmere 50 m², druh pozemku - zastavané plochy a

nádvoria, stavba súpisné č. XX - rodinný dom, ležiaca na parcele č. 484/6 zapísanej na liste vlastníctva č. XXX vedeným Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom) súd konštatuje, že žalobcovia v danej časti neunesli dôkazné bremeno. Súd za účelom posúdenia dôvodnosti tejto časti žaloby vykonal miestnu ohliadku, v rámci ktorej bolo zistené, ako to vyplýva aj z fotodokumentácie, že pozemok žalovanej je ucelene oplotený (v zadnej časti pozemku), pričom nebol zjavný žiaden nedostatok v oplotení, v dôsledku ktorého by sa mohli psi (pes) žalovanej voľne, respektíve bez vynaloženia mimoriadneho úsilia, presunúť na pozemok žalobcov. Žalobcovia za účelom preukázania svojho tvrdenia predložili súdu videoprojekciu, ktorá potvrdila prítomnosť psa žalovanej na pozemku žalobcov, avšak súd dospel k záveru, že išlo o mimoriadny prípad t. j. nie v miere neprimeranej pomerom, kedy v súlade s tvrdením svedka mohlo dôjsť k prípadu, že vystrašené zviera zrejme v dôsledku petárd (na Silvestra) preskočilo oplotenie pozemku žalovanej a dostalo sa na pozemok žalobcov. Súd však v rámci vykonanej miestnej ohliadky nezistil žiadne poškodenie oplotenia, respektíve neucelenosť a ani iný dôvod, ktorý by umožnil presun psov na pozemok žalobcov, čo by ich v konečnom dôsledku skutočne v miere presahujúcej primeranú obmedzovalo vo výkone ich vlastníckeho práva. Zároveň konštatoval, že v čase miestnej ohliadky žiaden pes nebol voľne pobežujúci ani na pozemku žalovanej. Súd teda predmetnú časť žaloby ako nedôvodnú zamietol.

1.4. Vo vzťahu k štvrtej časti žalobného petitu (žalovaná je povinná zdržať sa obťažovania žalobcov 1/ a 2/ dymom a popolčekom prenikajúcimi z nehnuteľností vo vlastníctve žalovanej nachádzajúcich sa v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX evidovaným Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom, a to: pozemok parcela registra 484/2 o výmere 444 m², druh pozemku - záhrady, pozemok parcely registra č. 484/3 o výmere 172 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parcelné č. 484/7 o výmere 418 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 484/8 o výmere 31 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súpisné číslo XX - rodinný dom ležiaca na parcele číslo 484/3 a stavba - garáž na parcele 484/8 na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/ nachádzajúce sa v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., a to pozemok parcela registra č. 484/1 o výmere 426 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parcela č. 484/4 o výmere 379 m², druh pozemku - záhrady, parcela č. 484/5 o výmere 103 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parcelné č. 484/6 o výmere 50 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súpisné č. XX - rodinný dom - ležiaca na parcele č. 484/6, zapísané na liste vlastníctva č. XXX, vedeným Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom), súd pri rozhodovaní vychádzal nielen z miestnej ohliadky, ale aj z videoprojekcie ako aj zo spisu obce D. č. 100/2018, z potvrdenia predloženého žalovanou, z čestného prehlásenia F. W., pričom dospel k zisteniu, že (ako je zrejmé aj z fotodokumentácie z miestnej ohliadky) na nehnuteľnosti žalovanej sú umiestnené celkovo tri komíny, pričom v čase v poradí druhej miestnej ohliadky (vykonanej vo vykurovacom období), vychádzal bledý, farebne nevýrazný dym len jedného z troch komínov. Z čestného prehlásenia predchádzajúcej vlastníčky síce vyplynulo, že v čase, kedy bola vlastníčkou uvedených nehnuteľností, žalovaná a členovia jej domácnosti obťažovali nad mieru primeranú pomerom, preto nemohla otvárať okná, nemohla sa zdržiavať vo svojom dvore a musela upchávať kľučky, aby sa dym nedostával aj dovnútra rodinného domu, avšak uvedený skutkový stav v priebehu konania preukázaný nebol, v čase realizácie oboch miestnych ohliadok v zimných mesiacoch súd nespozoroval prenikanie dymu z komína žalovanej na pozemok žalobcov, a to už vonkoncom nie v neprimeranej miere. Žalobcovia poukázali aj na obsah spisu obce D. Q. T. č. 100/2008 z ktorého vyplynulo, že obec riešila podnet žalobcov na obťažovanie dymom, pričom žalovanú vyzvala na predloženie dokladu o overení, či umiestnenie a výška komína spĺňajú požiadavky zabezpečenia dostatočného rozptylu emisií znečisťujúcich látok podľa prílohy číslo 9 vyhlášky č. 410/2012 Z. z., ktorý doklad žalovaná nepredložila, predložila potvrdenie č. 7/2018 zo dňa 23. júla 2018 od kominára (A. Q.), v ktorom je uvedené, že komínové teleso vyhovuje podľa STN EN. Súd mal za to, že nepredloženie obcou žiadaného potvrdenia žalovanou samo osebe nepreukazuje dôvodnosť v danej časti žalobného petitu, t. j., že dym z komína nad mieru primeranú pomerom zasahuje do výkonu vlastníckeho práva žalobcov. Súd mal za to, že vzhľadom na (opätovne) technický a odborný charakter sporu, žalobcovia by dôvodnosť žaloby v danej časti preukázali relevantným odborným vyjadrením, z ktorého by bolo zrejmé, že dym vychádzajúci z komína žalovanej vzhľadom na vykonané merania presahuje dovolenú mieru. Žalobcovia uvedené dokazovanie nenavrhlí, relevantný dôkaz súdu nepredložili, pričom vzhľadom na zásadu kontradiktórnosti konania túto procesnú povinnosť mali. Vzhľadom na uvedené žalobu zamietol aj v

poslednej časti.

1.5. Súd považoval za nutné podotknúť, že susedské vzťahy v dôsledku samotného stretu susediacich pozemkov prirodzene vyžadujú istú mieru tolerancie, čo sa týka spolunažívania. Zákonné ustanovenie § 127 Občianskeho zákonníka sa snaží zamedziť tomu, aby vlastník jedného zo susediacich pozemkov využíval svoje vlastnícke právo v takom rozsahu, že by tým znemožňoval riadne využívanie vlastníckeho práva osôb na susednom pozemku. Limit, ktorého prekročenie predstavuje zneužívanie vlastníckeho práva na úkor vlastníckeho práva druhej osoby, predstavuje výraz „nad mieru primeranú pomerom“. Prekročenie tohto limitu nie je zákonom dovolené a považuje sa za nezákonné zneužívanie vlastníckeho práva na úkor znemožnenia riadneho využívania vlastníckeho práva susediacej osoby. Podmienkou priznania takéhoto nároku však je v zmysle zásady kontradiktórnosti súdneho konania, aby dotknutá osoba, v danom prípade žalobcovia, jednoznačne preukázali, že v danom prípade došlo a ku dňu vyhlásenia rozsudku vo veci samej aj dochádza k prekročeniu tohto „susedského limitu“. Žalobcovia však svoje tvrdenie v priebehu súdneho konania v požadovanom rozsahu nepreukázali, na základe čoho súd žalobu zamietol.

1.6. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a žalovanej ako procesne úspešnej strane sporu priznal právo na 100 % náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia.

1.7. Zároveň priznal právo na 100 % náhrady trov konania štátu, nakoľko v priebehu konania boli trovy znaleckého dokazovania vzhľadom na absenciu zloženého preddavku na trovy hradené zo štátnych prostriedkov, pričom o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom zo 06. júla 2022 sp. zn. 23Co/98/2019 rozhodol takto:

Odvolací súd čiastočné späťvzatie žaloby o povinnosť zdržania sa obťažovania dymom a popolčekom prenikajúcimi vo nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej, nachádzajúcich sa v k.ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., zapísaných na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom, a to: pozemok parcely reg. „C“ (ďalej len „parc. č.“) 484/2 o výmere 444 m², druh pozemku - záhrady, pozemok parc. č. 484/3 o výmere 172 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/7 o výmere 418 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/8 o výmere 31 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. XX - rodinný dom, na parc. č. 484/3 a stavba - garáž, na parc. č. 484/8 na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/, nachádzajúce sa v k.ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Šaľa, a to pozemok parc. č. 484/1 o výmere 426 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/4 o výmere 379 m², druh pozemku - záhrady, parc. č. 484/5 o výmere 103 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/6 o výmere 50 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. XX - rodinný dom - na parcele č. 484/5 a 484/6, zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom, pripúšťa, rozsudok súdu prvej inštancie sa v tejto časti z r u š u j e a konanie sa v tejto časti z a s t a v u j e (I.).

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v zamietajúcej časti o odstránenie stavby rodinného domu a oplotenia m e n í tak, že sa zriaďuje časovo neobmedzené vecné bremeno na ťarchu vlastníkov nehnuteľností, v konaní pred súdom žalobcov 1/ a 2/ ako spoluvlastníkov nehnuteľností, pozemku parcely registra „C“ č. 484/1, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 426 m² a pozemku parcely registra „C“ č. 484/4, druh pozemku záhrada o výmere 379 m², v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., zapísaných na LV č. XXX, vedenom na Okresnom úrade Šaľa, katastrálny odbor, podľa ktorého sú žalobcovia 1/ a 2/ povinní strpieť záber stavby bez špecifického označenia ako súčasť rodinného domu súp. č. XX, záber strechy rodinného domu súp. č. XX a záber strechy stavby bez špecifického označenia, ktorá je súčasťou rodinného domu súp. č. XX, postaveného podľa prílohy č. 4 znaleckého posudku č. 4/2018 zo dňa 28.02.2018 znalkyne z odboru geodézia a kartografia Z. Ľ. I. N. sčasti na parc. č. 484/3, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 172 m², v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., zapísaného na LV č. XXX, vedenom na Okresnom úrade Šaľa, katastrálny odbor a sčasti postaveného tiež na pozemku parcely registra „C“ č. 484/1, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 426 m², v katastrálnom území D. Q. T. a sčasti postaveného tiež na pozemku parcely registra „C“ č. 484/4, druh pozemku záhrada o výmere 379 m², v katastrálnom území D. Q. T., obec D. Q. T., zapísaných na LV č. XXX, vedenom na Okresnom úrade Šaľa, katastrálny odbor a to v rozsahu novovytvorenej parcely registra „C“ č. 484/9 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 6 m² zodpovedajúcej záberu strechy o výmere 6 m², ktorý je vyznačený na prílohe č. 4 znaleckého posudku

č. 4/2018 zo dňa 28.02.2018 znalkyne z odboru geodézia a kartografia Z.. Ľ. N. oranžovou farbou, novovytvorenej parcely registra „C“ č. 484/10 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 2 m² zodpovedajúcej záberu strechy o výmere 2 m² vykresleného na prílohe č. 4 znaleckého posudku č. 4/2018 zo dňa 28.02.2018 znalkyne z odboru geodézia a kartografia Z.. Ľ. N. zelenou farbou a záberu stavby o výmere 0,01 m² vykresleného na prílohe č. 4 znaleckého posudku č. 4/2018 zo dňa 28.02.2018 znalkyne z odboru geodézia a kartografia Z.. Ľ. N. modrou farbou a odčleňuje sa z parcely registra „C“ č. 484/1 a novovytvorenej parcely registra „C“ č. 484/11- záhrada o výmere 4 m² zodpovedajúcej záberu strechy o výmere 4 m² vykresleného na prílohe č. 4 znaleckého posudku č. 4/2018 zo dňa 28.02.2018 znalkyne z odboru geodézia a kartografia Z.. Ľ. N. zelenou farbou a záberu stavby o výmere 0,44 m² modrou farbou a odčleňuje sa z parcely registra „C“ č. 484/4 - vyznačené v geometrickom pláne č. 23Co/98/2019-353 zo dňa 11.09.2020, v doplnení č. 1 znaleckého úkonu č. 4/2018 znalkyne z odboru geodézia a kartografia Z.. Ľ. N., overeného Okresným úradom Šaľa, katastrálny odbor dňa 01.10.2020, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku (II.).

Žalovaná je za zriadenie vecného bremena povinná zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu vo výške 32 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (III.).

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v zamietajúcej časti o povinnosť zdržania sa rušenia žalobcov 1/ a 2/ vníkaním psov z nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., zapísaných na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom, a to: pozemok parcely reg. „C“ (ďalej len „parc. č.“) 484/2 o výmere 444 m², druh pozemku - záhrady, pozemok parc. č. 484/3 o výmere 172 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/7 o výmere 418 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/8 o výmere 31 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. XX - rodinný dom, ležiaca na parc. č. 484/3 a stavba - garáž, na parc. č. 484/8 na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/, nachádzajúce sa v k.ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., a to pozemok parc. č. 484/1 o výmere 426 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/4 o výmere 379 m², druh pozemku - záhrady, parc. č. 484/5 o výmere 103 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/6 o výmere 50 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. XX - rodinný dom - stavba na parcele č. 484/6, zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom m e n í tak, že žalovaná je povinná zdržať sa rušenia žalobcov 1/ a 2/ vníkaním psov z nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., zapísaných na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom, a to: pozemok parc. č. 484/2 o výmere 444 m², druh pozemku - záhrady, pozemok parc. č. 484/3 o výmere 172 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/7 o výmere 418 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/8 o výmere 31 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. XX - rodinný dom, ležiaca na parc. č. 484/3 a stavba - garáž, na parc. č. 484/8 na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/, nachádzajúce sa v k.ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., a to pozemok parc. č. 484/1 o výmere 426 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/4 o výmere 379 m², druh pozemku - záhrady, parc. č. 484/5 o výmere 103 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/6 o výmere 50 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. XX - rodinný dom - na parcele č. 484/5 a 484/6, zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom (IV.).

Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo zvyšnej zamietajúcej časti vo veci samej p o t v r d z u j e (V.).

Žalovaná má voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 % (VI.).

Štát má voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (VII.).

2.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1/ a 2/ je čiastočne dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v časti zmeniť.

2.2. Z hľadiska skutkového stavu niet sporu, že žalobcovia sú spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., a to pozemok parc. reg. „C“ č. 484/1 o výmere 426 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/4 o výmere 379 m², druh pozemku - záhrady, parc. č. 484/5 o výmere 103 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 484/6 o výmere 50 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. XX - rodinný dom - ležiaca na parcele č. 484/6, zapísané na LV č. XXX, vedeným okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom a žalovaná vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. D. Q. T., obec D. Q. T., okres Š., zapísaných na LV č. XXX, evidovaným Okresným úradom Šaľa, katastrálnym odborom, a to: pozemok parcely reg. „C“ 484/2 o výmere 444 m², druh pozemku - záhrady, pozemok

parcely reg. „C“ č. 484/3 o výmere 172 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 484/7 o výmere 418 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 484/8 o výmere 31 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría, stavba súp. č. XX - rodinný dom, ležiaca na parc. č. 484/3 a stavba - garáž, na parc. č. 484/8.

2.3. Vykonaným dokazovaním bolo taktiež preukázané, že stavba bez špecifického označenia, ktorá je súčasťou rodinného domu súp. č. XX - rodinný dom, ležiaca na parc. č. 484/3 (podľa LV č. XXX), patriaca žalovanej presahuje hranice jej pozemku (zasahuje na pozemok parc. č. 484/4 a parc. č. 484/1 patriacej žalobcom) a zároveň presahom strechy rodinného domu súp. č. XX (ktorej súčasťou je i stavba bez špecifického označenia) zasahuje nad nehnuteľnosti žalobcov, konkrétne nad parc. č. 481/4 a parc. č. 484/4, pričom žalovaná na základe výsledkov dokazovania uznala záber stavby a presah strechy jej rodinného domu (ktorého súčasťou je i stavba bez špecifického označenia) nad pozemok žalobcov v rozsahu ako zamerala znalkyňa Z. Ľ. N., znalec z odboru geodézia a kartografia vo svojom posudku č. 4/2018 a doplnení č. 1 posudku č. 4/2018. Aj keď sa žalobcovia domáhali odstránenia časti strechy a časti stavby presahujúcej na pozemok parc. č. reg. „C“ č. 484/1 a č. 484/4, v zmysle viacerých rozhodnutí vyšších súdnych autorít, táto alternatíva prichádza do úvahy iba v prípade, ak je technicky možné túto stavbu (časť) odstrániť a napokon i účelné a hospodárne, čo v danom prípade pokiaľ ide o technickú stránku preukázané nebolo (za týmto účelom nebolo ani vykonané dokazovanie) a vzhľadom k rozsahu presahu strechy a stavby ani účelné a hospodárne.

2.4. Súdny o stavbách na cudzích pozemkoch a o následnom spôsobe vyporiadania vzájomných vzťahov vlastníka stavby s vlastníkom pozemku bežne rozhodujú a je vždy vecou súdu, aby v každom konkrétnom prípade našiel najvhodnejšie a najúčelnejšie riešenie, ktoré by bolo v súlade s § 135c OZ. Porov. napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 22Cdo/432/2002 zo dňa 17. apríla 2002, publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 23/2003, č. zošitu 3/2003, podľa ktorého účelnosť odstránenia neoprávnene zriadené stavby je treba vždy hodnotiť objektívne, t. j. s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam a povahe každého jednotlivého prípadu. Pri rozhodovaní o odstránení neoprávnenej stavby súd prihliada najmä k povahe a rozsahu hospodárskej straty, ktorá by odstránením stavby vznikla, k tomu, či vlastníka stavby a jeho rodina v stavbe býva alebo nie, aký je rozsah zastaveného pozemku, či vlastníka stavby vedel, že stavia na cudzom pozemku či naopak, či staval v dobrej viere, že mu pozemok patrí a až dodatočne podľa geodetického zamerania a podľa uskutočnenej opravy zistil opak. Súdom musí v týchto prípadoch porovnať hospodársku a inú stratu, ktorá by odstránením stavby vznikla, so záujmom na ďalšom využití stavby. Je treba prihliadnuť i k dôvodom, pre ktoré vlastníka pozemku riadne nezakročil proti neoprávnenej stavbe v dobe jej realizácie a pokiaľ vlastníka pozemku o neoprávnenej stavbe vedel tiež k dobe, ktorá od zriadenia stavby uplynula (viď napr. Uznesenie NS ČR sp. zn. 22Cdo/5500/2007 zo dňa 06. novembra 2008).

2.5. Ako je už vyššie uvedené, možné odstránenie časti stavby a strechy stavby patriacej žalovanej (po technickej stránke) preukázané nebolo, preto odstránenie časti stavby a časti strechy zasahujúcej nad pozemok žalobcov ako prvá alternatíva do úvahy neprichádzala, avšak vzhľadom na rozsah presahu a skutočnosť, že pri kúpe nehnuteľnosti žalobcovia vedeli o presahu stavby a strechy stavby žalovanej nad pozemok, ktorý chceli kúpiť a žalobcovia neprodukovali dôkazy preukazujúce predchádzajúcim vlastníkom nehnuteľnosti, že z jeho strany boli uskutočnené kroky, aby k presahu neprišlo a napokon i na súhlas žalobcov so zriadením vecného bremena, odvolací súd majúc za to, že súd prvej inštancie nesprávne vecne rozhodol (keď bolo preukázané, že ide o neoprávnenú stavbu) s ohľadom na ust. § 216 od. 2 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti žaloby zmenil (viď napr. Rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo/4082/2013) a s poukazom na ust. § 135c ods. 3 OZ zriadil vecné bremeno na ťarchu žalobcov spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia.

2.6. Pokiaľ ide o odplatu za zriadenie vecného bremena (§ 135c ods. 3 OZ), tu odvolací súd vychádzal zo znaleckého posudku č. 181/2021 znalca Z. X., ktorý nebol namietaný žiadnou zo strán sporu. Znalec pri stanovení jednorazovej odplaty za zriadenie vecného bremena vychádzal z odhadu všeobecnej hodnoty pozemku metódou polohovej diferenciácie a odhadu hodnoty nájmu, pričom znalecký posudok bol riadne zdôvodnený, jeho závery neboli spochybnené a súd nevidel dôvod, aby naň neprihliadal.

2.7. Z vykonaného dokazovania má na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd za to, že žaloba je dôvodná i v časti, kde sa žalobcovia domáhali povinnosti zdržať sa rušenia žalobcov vníkaním chovaných psov z nehnuteľností vo vlastníctve žalovanej na nehnuteľnosti žalobcov. Ako je už vyššie uvedené, je potrebné rozlišovať prípady, či ide o obmedzenie výkonu vlastníckych práv vlastníka vecí,

ktorým sa má zamedziť obťažovanie iného vlastníka nad mieru primeranú pomerom a v druhom prípade ide o také obmedzenie, ktorým sa má zabrániť vlastníkovi veci, aby vážne ohrozoval výkon vlastníckych práv suseda pri výkone vlastníckych práv. Pokiaľ ide o zabránenie vnikania psov na pozemok žalobcov, má odvolací súd za to, že ide o druhý prípad, nakoľko v budúcnosti môže susedovi vzniknúť nezanedbateľná ujma (napr. zánik veci alebo jej významné poškodenie) alebo bude môcť vykonávať ohrozené právo len v podstatne obmedzenom rozsahu oproti oprávneniam, ktoré mu zákon ako vlastníkovi dáva. Pri vážnom ohrození teda nejde len o zneprijemnenie výkonu práva alebo o sťaženie jeho výkonu, ale o hroziaci vážny zásah do samotnej podstaty ohrozeného práva. Vážnym ohrozením výkonu práv podľa § 127 ods. 1 OZ sa teda rozumie konanie vlastníka, ktoré zatiaľ nemá negatívny dopad na výkon práv iného, je však daná značná pravdepodobnosť, že v budúcnosti bude v dôsledku tohto konania výkon práva suseda vážne obmedzený alebo znemožnený, pričom nie je isté, či bude možné vážne škodlivé následky odstrániť v dobe, kedy nastanú. Vnikanie psa žalovanej na nehnuteľnosť žalobcov nebolo popreté žalovanou, z jej strany bola obrana v tom zmysle, že nešlo o obťažovanie nad mieru primeranú pomerom, keďže k tomu dochádzalo iba občas, pričom z jej strany bolo i odôvodnené, z akého dôvodu sa tak stávalo (žalobcovia mali psíka, za ktorým chodil pes žalovanej). Napokon i z výsluchu svedka vyplynulo, že sa tak dialo, a i keď súd prvej inštancie na miestnej obhliadke zistil, že plot je ucelený, nenarušený, svedok pripustil, že pes žalovanej sa vedel podhrabať na susedov pozemok. Nakoľko ide o psa, u ktorého v prípade jeho vnikania na pozemok žalobcov môže vzniknúť závažná ujma (nielen na majetku, podľa tvrdenia žalobcu majú došliapanú zeleninu), ale môžu byť obťažovaní pri užívaní svojej nehnuteľnosti a i ohrozovaní zo strany psa, pričom ide o väčšieho psa, vlčiaka, mal odvolací súd za to, že v tomto prípade ide o vážne ohrozenie výkonu vlastníckych práv susedov (žalobcov) pri výkone vlastníckych práv a argument žalovanej o požiadavke neprimeranej frekvencie vnikania psa, nebol preto dôvodný. Preto odvolací súd i v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne nesprávne zmenil a žalobe vyhovel.

2.8. Odvolací súd vychádzajúc zo zhora uvedených teoreticko-právnych východísk zisteného skutkového stavu dospel k záveru o vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu žalobcov zamietol v časti uloženia povinnosti zdržať sa voči žalobcom odvádzania snehu a dažďovej vody. Keďže predmet sporu je v danom prípade stanovený dispozíciou právnej normy citovaného ustanovenia § 127 OZ, zaťažovalo žalobcov v tomto konaní dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, že žalovaná nad mieru primeranú pomerom, dažďovou vodou a snehom obťažuje žalobcov.

2.9. Ochrana nie je možné poskytnúť pri každom obťažovaní. Výklad pojmu nad mieru primeranú pomerom by mal byť objektívny a konkrétny, zohľadňujúci intenzitu zásahu, frekvenciu a stupeň konkrétneho obťažovania vo vzťahu k susedom, tiež po zhodnotení miestnych pomerov. Za účelom preukázania obťažovania nad mieru primeranú pomerom s odvádzaním dažďovej vody a snehu na nehnuteľnosti žalobcov, žalobcovia na podporu svojich tvrdení predložili fotografie a USB kľúče, pričom sami uvádzali, že k obťažovaniu dochádza v čase, keď prší. V konaní nebolo popreté žalovanou, že z jej strany došlo k úprave okapu, podľa tvrdenia žalobcov, žalovaná tam dala koleno, ktoré priviazala drôtom. Svedok H. D. uviedol, že problémy s odvádzaním dažďovej vody odstránil, aj keď až po podaní žaloby. Podľa jeho tvrdenia, tento problém bol vtedy, keď pršalo, bola búrka a bol silný vietor, preto tam dal koleno a rínu. Použitý zvod nasadil na rínu a zanitovalo sa to. Ďalej uviedol, že žalobca tam posadil bukvice a rína bola zanesená bukvicami. Rýnu aj vyčistil, ale bukvice tam padajú stále. Žalovaná však poprela, žeby išlo o obťažovanie nad mieru primeranú pomerom a tvrdenia žalobcov považuje za zveličené. Ako ďalej uviedla, keď príde nárazová, veľká búrka, ani ten najlepší okap nestíha odvádzat vodu. Podľa tvrdenia žalobcu pretekание vody až tak nie je po celej dĺžke strechy, ale iba na konci.

2.10. Z vykonaného dokazovania má odvolací súd preukázané, že k obťažovaniu s odvádzaním dažďovej vody na pozemok žalobcov dochádzalo, avšak nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že išlo o obťažovanie nad mieru primeranú pomerom. Je zrejmé, že na nehnuteľnosti žalobcov sa podľa záznamov vytvorených žalobcami vytvárali mláky, nemožno však vyhodnotiť, či sa tak stalo pri akomkoľvek daždi, resp. iba pri návalovom, resp. búrke ako to tvrdila žalovaná, pretože v takom prípade má odvolací súd za to, že pri silnom a návalovom daždi tak, ako tvrdí žalovaná, by sa uvedenému nezabránilo a v ďalšom i podľa polohy pozemku sa môžu vytvárať mláky, ktoré schnú dlhšiu dobu a nemožno poprieť ani skutočnosť, že rína bola zanášaná aj z dôvodu na strane žalobcov. Na podporu tvrdení žalobcov títo predložili fotodokumentáciu a nahrávky, avšak na preukázanie ich tvrdenia, že zo strany žalovanej boli týmto spôsobom obťažovaní nad mieru primeranú pomerom, uvedené bolo

nedostatočné. Ani výzva Obce D. Q. T. na zabezpečenie odvádzania dažďovej vody z hospodárskej budovy tak, aby voda netiekla na susedný pozemok, nepreukazuje skutočnosť, že k uvedenému dochádzalo tak, ako to tvrdia žalobcovia. Žalovaná poprela tvrdenia žalobcov, žeby odvádzaním dažďovej vody dochádzalo k obťažovaniu žalobcov nad mieru primeranú pomerom, pričom dôkazné bremeno, že sa tak deje vždy, keď prší, je na nich. Pokiaľ ide o sneh, tvrdenie žalobcov o obťažovaní snehom nad mieru primeranú pomerom, má odvolací súd taktiež za nepreukázané a v tomto smere odvolací súd navyše poukazuje na skutočnosť, že v obci, kde bývajú žalobcovia, snehové prehánky nie sú v takej miere, aby dochádzalo k obťažovaniu žalobcov nad mieru primeranú pomerom i v prípade, ak by sa sneh nedokázal udržať na streche domu žalovanej. V danom prípade však opäť bolo dôkazné bremeno na žalobcoch. Keďže žalobcovia v konaní nepreukázali svoje tvrdenia o obťažovaní dažďovou vodou a snehom nad mieru primeranú pomerom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto zamietajúcej časti potvrdil. Nemožno spochybniť vážnosť problémov žalobcov, vyplývajúcich zo susedských vzťahov, avšak obmedzenie rušenia tzv. imisiami musí byť osvedčené v kvalifikovanej intenzite.

2.11. Pokiaľ súd nepripustil pred odvolacím súdom návrhy na dokazovanie zo strany žalobcov prehratím ďalších USB kľúčov, bolo to z dôvodu, že táto časť dokazovania sa mala týkať časti žalobného návrhu zdržania sa obťažovania zo strany žalovanej, pričom odvolací súd mal za to, že nové dôkazy pred odvolacím súdom v tejto časti žalobného návrhu už nie sú prípustné (§ 366 CSP). S ohľadom na hospodárnosť konania treba tiež podotknúť, že ak by súd uvedené nové dôkazy pripustil, pojednávanie by musel za týmto účelom odročiť na ďalšie pojednávanie.

2.12. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti o odstránení časti stavby rodinného domu a o povinnosť zdržania sa rušenia žalobcov 1/ a 2/ vníkaním psov z nehnuteľnosti žalovanej na nehnuteľnosť žalobcov zmenil v zmysle ust. § 388 CSP spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia a v zamietajúcej časti zdržať sa odvádzania dažďovej vody a snehu zo svojej nehnuteľnosti s použitím § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

2.13. Odvolací súd prejednal vec podľa citovaného ustanovenia § 370 CSP a dospel k záveru, že vzhľadom na to, že žalobcovia zobrali žalobu v časti obťažovania dymom a popolčekom späť v lehote, kedy rozsudok súdu prvej inštancie nenadobudol právoplatnosť, žalovaná sa k späťvzatiu žaloby vyjadrila tak, že so späťvzatím žaloby súhlasí, preto odvolací súd späťvzatie žaloby žalobcami v časti obťažovania dymom a popolčekom pripustil, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v uvedenej časti zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

2.14. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 256 ods. 1 CSP s tým, že ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

2.15. Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych procesných dôvodov (napríklad pre nezaplatenie súdneho poplatku, pre nedostatok podmienok konania, z dôvodu späťvzatia návrhu alebo žaloby a pod.). Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zavinil. Kritérium procesného zavinenia potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom, či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu) (viď R 49/1993, tiež bod 15 nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 196/09).

2.16. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v ustanovení § 256 ods. 1 CSP znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP je súd povinný vždy skúmať, či niektorá zo strán zavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Ak má byť konanie zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby, je súd povinný skúmať dôvod, pre ktorý zobral žalobca

žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby správanie žalobcu, potom musí ísť výlučne o správanie tejto strany sporu, nie o správanie niekoho iného alebo o správanie oboch strán. Rovnako to platí aj v prípade, ak je dôvodom späťvzatia žaloby správanie žalovaného.

2.17. Žalobcovia sa svojou žalobou domáhali voči žalovanej povinnosti odstránenia oplotenia a stavby nachádzajúce sa na pozemku parcely reg. „C“ č. 484/3 - zapísaná na LV č. XXX, ktoré presahujú hranice nehnuteľnosti parcely reg. „C“ č. 484/4 a 484/1, zapísané na LV č. XXX, katastrálne územie D. Q. T., zdržať sa obťažovania dymom a popolčekom, zdržať sa obťažovania pachmi z chovaných vtákov, zdržať sa odvádzania dažďovej vody a snehu a zdržať sa vníkaním psov z nehnuteľnosti žalovanej na nehnuteľnosť žalobcov. Konania v časti o povinnosť zdržať sa obťažovania dymom a popolčekom a zdržať sa obťažovania pachmi z chovaných vtákov boli zastavené, pričom zo strany žalobcov nebolo preukázané, že sa tak stalo z dôvodov na strane žalovanej (žeby v tejto súvislosti niečo vykonávala, aby nedochádzalo k obťažovaniu žalobcov nad mieru primeranú pomerom po podaní žaloby). Z tohto procesného hľadiska, preto zastavenie konania zavinili žalobcovia a žalovanej patrí v zmysle ust. § 256 ods. 1 CSP právo na náhradu konania.

2.18. Podľa § 396 ods. 1, 2 CSP (ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie), v spojení s § 255 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie vo vzťahu k žalobcom 1/ a 2/ a to tak, že žalovaná má voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 20 % (úspech žalobcov v 2 nárokoch a úspech žalovanej v 1 nároku + 2 konania zastavené z dôvodu na strane žalobcov).

2.19. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Z dôvodu prevažného úspechu žalovanej (s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu), vznikol jej nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/ v konaní v prevažnej miere neúspešným.

2.20. Zároveň odvolací súd rozhodol aj o náhrade trov štátu, nakoľko v priebehu konania boli trovy znaleckého dokazovania vzhľadom na absenciu zloženého preddavku na trovy hradené zo štátnych prostriedkov, pričom tieto boli vynakladané na návrh žalobcov a v prospech žalobcov, ktorí vzhľadom na vyššie uvedené boli v konečnom dôsledku neúspešní.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie čo do výroku V, VI. a VII., ktorého prípustnosť odôvodňujú ust. § 420 písm. f) CSP a ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP.

3.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedli, že majú za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je riadne odôvodnené a v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces, ktorý dôvod napĺňa dovolací dôvod uvedený v ust. § 420 písm. f) CSP.

3.2. Vo výroku V. rozsudku Krajského súdu v Trnave, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Galanta v časti zamietnutia žaloby vo vzťahu k otázke obťažovania žalobcov odvádzaním dažďovej vody a snehu z nehnuteľnosti žalovanej na nehnuteľnosť žalobcov uviedli, že z vyjadrení súdu ako aj zo samotných zápisníc o pojednávaniach (predovšetkým zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom z 25. mája 2020), že žalobcovia tvrdili, že k obťažovaniu prenikom dažďovej vody v rozsahu, ako to preukázali predloženými videami dochádza pri každom daždi, pričom toto tvrdenie zo strany žalovanej nebolo v konaní výslovne popreté. Nakoľko teda nedošlo k popretiu tohto skutkového tvrdenia žalobcov ide o tvrdenie nesporné, čím žalobcovia v tomto smere uniesli dôkazné bremeno a bolo teda preukázané, že k prieniku vody na nehnuteľnosti žalobcov v rozsahu vyplývajúcom z prehraných videí dochádza pri každom daždi, a to po obdobie viac ako 10 rokov (pričom žalovaná bola vyzývaná aj Obecným úradom D. Q. T. na nápravu). Na túto skutočnosť poukazoval právny zástupca žalobcov aj v rámci záverečnej reči na pojednávaní dňa 06. júna 2002, súd však v rámci svojho rozhodnutia tento argument prehliadol, keď aj v rámci rozsudku odvolací súd naznačoval nemožnosť vyhodnotenia vytvárania mlák na nehnuteľnostiach žalobcov pri každom daždi alebo len pri silnej búrke. Zo strany žalovanej bolo v tomto ohľade len tvrdené, že žalobcami tvrdené prenikanie vody nepovažuje za zásah nad mieru primeranú pomerom, nie však, že k tomuto preniku nedochádza. Súd mal teda v rámci odôvodnenia vysporiadať sa s otázkou, či prenikanie dažďovej vody v rozsahu vyplývajúcom z prehratých videí predložených žalobcami pri každom daždi predstavuje obťažovanie nad mieru primeranú pomerom (nie otázkou, či pri každom daždi vôbec dochádza k prieniku vody v rozsahu vyplývajúcom z predložených videí, keďže

táto skutočnosť bola nesporná). Predmetnou otázkou sa však odvolací súd nezaoberal a na argumenty žalobcov v tomto smere neprihliadol, čím došlo k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces v kontexte práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, kedy sa súd nevysporiadal s otázkou a argumentmi strany, ktoré mali rozhodujúci význam pre rozhodnutie vo veci, čo naplnia dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a odôvodňuje zrušenie rozsudku krajského súdu.

3.3. Čo sa týka výroku VI. rozsudku odvolacieho súdu, súd priznal žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 20 %. V rámci odôvodnenia rozsudku súd v súvislosti s otázkou zavinenia zastavenia konania uviedol, že kritérium procesného zavinenia potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, respektíve akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť. Ak nebolo preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke. Uvedené právne úvahy však následne nereflektoval pri ich aplikácii na toto konanie, čím odôvodnenie rozsudku krajského súdu trpí vnútorným rozporom. Odvolací súd v rozsudku žiadnym spôsobom nereflektuje akékoľvek dôkazy a z nich vyplývajúce spojitosti s preukázaním dôvodnosti žaloby v časti žiadanej ochrany pred obťažovaním dymom, popolčekom a pachmi z chovaných vtákov. Pri odôvodnení rozsudku vo vzťahu k trovám konania v súvislosti so zavinením späťvzatia žaloby v časti obťažovania dymom a popolčekom však súd neuviedol žiaden konkrétny dôkaz vykonaný v tejto časti žaloby a absolútne prehliadol celkovo 105 videí a fotiek predložených žalobcami, z ktorých vyplývalo vydymovanie zo strany žalovanej, kde tieto videá a fotky boli označené konkrétnym dátumom a vyplývalo z nich aj časové obdobie tohto konania žalovanej. Namietal, že v súvislosti s výrokom VI. rozsudku sa odvolací súd riadne nevysporiadal ani s jeho odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ktorý v rámci uznesenia z 11. októbra 2012 sp. zn. 3MCdo/11/2011 uviedol nasledovné, v prípade, ak súd prejednával v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takomto prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu účastníkov (§ 142 ods. 1 a ods. 2 OSP), ďalej zvážiť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti alebo či rozhodnutie vo výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu o tom (§ 142 ods. 3 OSP), a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Uvedené konania o čiastkových nárokoch majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní. Odvolací súd rozhodol o všetkých trovách konania strán v rámci jedného výroku, nerešpektoval teda vyššie uvedený právny názor najvyššieho súdu a svoj odklon od uvedeného názoru žiadnym spôsobom neodôvodnil, čo predstavuje porušenie práva žalobcov na spravodlivý proces v intenciách práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

3.4. Vo vzťahu k výroku VII. rozsudku odvolací súd konštatuje, že trovy štátu boli vynaložené na návrh žalobcov v prospech žalobcov, ktorí boli v konečnom dôsledku neúspešní. Je potrebné uviesť, že všetky výdavky štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním boli vynaložené v súvislosti s rozhodovaním o zásahu do vlastníckeho práva žalobcov presahom nehnuteľnosti žalovanej, ktorá otázka bola riešená v rámci výroku I. rozsudku krajského súdu. V tomto výroku však boli žalobcovia úspešní. Odvolací súd vôbec neodôvodnil svoje rozhodnutie v smere, prečo predmetné trovy vzniknuté v súvislosti s nárokom, ktorého uplatnením boli žalobcovia úspešní, neposudzoval podľa miery úspešnosti strán v rámci tohto konkrétneho nároku. Odvolací súd navyše neodôvodnil svoje rozhodnutie ani v otázke, na základe akých ustanovení CSP priznal štátu právo na náhradu trov konania voči žalobcom, keď v zmysle § 255 ods. 1 CSP možno priznať právo na náhradu trov konania iba strane konania a štát nebol stranou konania, pričom CSP neobsahuje žiadne ustanovenie umožňujúce priznanie náhrady trov konania štátu, pokiaľ tento nie je stranou konania. Vzhľadom na tieto skutočnosti považujú žalobcovia rozsudok odvolacieho súdu v časti trov konania za prekvapivý, nakoľko súd svoje rozhodnutie neoprel o konkrétne zákonné ustanovenia ani sa nezaoberal riadne otázkou procesného úspechu vo vzťahu k jednotlivým nárokom, svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, a teda žalobcovia sa nemajú možnosť oboznámiť s dôvodmi, pre ktoré odvolací súd rozhodol uvedeným spôsobom, čo predstavuje porušenie práva žalobcov na spravodlivý proces v intencii práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, naplnia dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a odôvodňuje zrušenie rozsudku odvolacieho súdu.

3.5. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedol, že žalobcovia majú za to, že odvolací súd v rámci rozsudku v časti výroku VI. sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu, a to v otázke rozdelenia výrokov o trovách konania pri uplatnení viacerých nárokov v konaní a podľa názoru žalobcov o tejto otázke rozhodol nesprávne.

3.6. K odvolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že majú za to, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí v časti výroku VII. rozhodol o právnej otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte vyriešená, pričom podľa názoru žalobcov túto otázku posúdil nesprávne. Odvolací súd v rámci výroku VII. priznáva štátu voči žalobcom právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Ako vyplýva z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP súd môže priznať náhradu trov konania iba strane konania a touto boli žalobcovia a žalovaná, nie štát.

3.7. Žalobcovia navrhli, aby dovolací súd podľa ustanovenia § 449 ods. 1 CSP zrušil rozsudok odvolacieho súdu v časti výrokov V., VI. a VII. a podľa ust. § 450 CSP vrátil vec v časti týchto výrokov odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcov navrhla dovolanie žalobcov zamietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie

spravodlivosti).

11. V súvislosti s námietkou dovolateľov o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

13. V súdnej veci dovolací súd preskúmava výrok rozsudku odvolacieho súdu v bode V., VI. a VII. Vo výroku V. dovolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. V súdnej veci sú z rozhodnutia odvolacieho súdu zrejmé úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti uplatneného nároku. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami dovolateľov. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, aké dôkazy súd vykonal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil, a to s uvedením príslušných zákonných ustanovení. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaná má odtoky na odvod dažďovej vody osadené pozdĺž svojej nehnuteľnosti aj v prednej aj v zadnej časti nehnuteľnosti, pričom nebolo preukázané, žeby uvedené zabezpečenie nezodpovedalo technickým predpisom a v

dôsledku toho by dažďovou vodou žalovaná nad mieru primeraným pomerom obťažovala žalobcov vo výkone ich vlastníckeho práva. So závermi súdu prvej inštancie sa stotožnil aj odvolací súd, keď uzavrel, že k obťažovaniu odvádzaním dažďovej vody na pozemok žalobcov dochádzalo a však nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že išlo o obťažovanie nad mieru primeraným pomerom. Pri silnom a návalovom daždi tak, ako tvrdí žalovaná, by sa uvedenému nezabránilo a v ďalšom i podľa polohy pozemku sa môžu vytvárať mláky, ktoré schnú dlhšiu dobu a nemožno poprieť ani skutočnosť, že ryňa bola zanášaná z dôvodu na strane žalobcov. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov o obťažovaní snehom nad mieru primeranú pomerom, tak táto preukázaná nebola, pričom aj v lokalite, kde bývajú žalobcovia, snehové prehánky nie sú v takej miere, aby dochádzalo k obťažovaniu žalobcov nad mieru primeranú pomerom. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami navrhovateľov.

14. Nespôsobilou založiť dôvodnosť dovolania je aj dovolacia námietka týkajúca sa nesprávne a neúplne zisteného skutkového stavu, nevykonania náležitého dokazovania, nesprávneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov, čo malo mať za následok nesprávne skutkové zistenia. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že v danom spore vzal súd do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, respektíve vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula alebo vyšla počas konania najavo. Skutkové zistenia súdu nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo, ktoré vyšli najavo inak, pričom výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z príslušných ustanovení civilného sporového poriadku.

15. Dovolacia námietka týkajúca sa nedostatočného zistenia skutkového stavu a nesprávneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktoré bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, nie je spôsobilá založiť dôvodnosť dovolania, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe dôvodnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá. Dovolací súd v hodnotení dôkazov súdmi nižších inštancií nezistil pochybenie, ktoré by bolo v extrémnom rozpore s obsahom spisu. Navyše, už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999) ako aj viaceré jeho rozhodnutia (napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávajú názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná (bez ďalšieho) za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania.

16. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil.

17. Pokiaľ ide o námietku dovolateľov pre porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP voči výrokom VI. a VII. rozsudku odvolacieho súdu týkajúcich sa trov konania a trov štátu, ktoré majú spočívať v tom, že dôvody, prečo takto odvolací súd rozhodol náležite neodôvodnil, dovolací súd uvádza, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatiu rozhodnutia ohľadne trov konania ako aj trov štátu. Odôvodnenie predmetných výrokov má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že

odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov. V súdnej veci z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejme úvahy, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o trovách konania a trovách štátu, ktoré aj náležite odôvodnil v bodoch 58. až 64. svojho rozhodnutia, z ktorých sú zrejme úvahy, ktoré ho viedli k prijatému záveru. Rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku VI. a VII., teda trovách konania a trovách štátu nie je arbitrárne, pretože je výstižne a presvedčivo odôvodnené.

18. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP proti výroku VI. rozhodnutia odvolacieho súdu a dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP proti výroku VII. odvolacieho súdu, výrok VI. pojednáva o trovách konania a výrok VII. o trovách štátu dovolací súd uvádza:

19. Dovolatelia namietali nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k výroku o trovách konania a trovách štátu, pričom prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania a trov štátu, i keď je obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku, má vo svojej podstate vždy povahu uznesenia.

20. Základným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je to, že ide o rozhodnutie, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom toto rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky bližšie definovanej pod písmenom a) až c) § 421 ods. 1 CSP; zároveň však nesmie ísť o rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu uvedenému v § 357 písm. a) až n) CSP tak, ako to vyplýva z § 421 ods. 2 CSP. Podľa § 357 písm. m) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

21. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania a trovách štátu, ktoré dovolatelia vyvodzujú z § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP je vylúčená ust. § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP (obdobne napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/71/2019, 7Cdo/276/2019, 4Cdo/81/2020, 5Cdo/114/2020, 7Cdo/125/2020).

22. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie je v časti namietajúcej vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

23. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.